

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 3. Utrùm detur communicatio idiomatum in sensu Lutheranorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

prio : Deitas est Verbum, Verbum est deitas ; & multò minùs potest dici : Verbum est humanitas, humanitas est Verbum.

Ratio pro omnibus propositionibus est, quia 1. in illis non est idem rectum subiecti, & prædicati realiter, vel saltem formaliter : nam v. grat. in hac propositione : Humanitas est Verbum ; aliud est realiter rectum subiecti, nempe ipsa natura humana, & aliud rectum prædicati, nempe ipsum Verbum ; unde hæc propositio ne quidem in sensu identico vera est. Hujus verò propositionis, Deitas est Verbum, prædicatum & subiectum habent quidem rectum idem realiter ; unde propositio vera est in sensu identico : at non habent idem in sensu formali ; deitas enim in sensu formali non est Verbum, sed ab eo præscindit : unde propositio in sensu formali vera non est.

2. Ut jam observatum est, nomina abstracta significant formas, vel quasi formas secundum se : unde hujus propositionis v. gr. Divinitas est mortalis, sensus est : Divinitas secundum se, & ratione sui, est mortalis ; quod est falsum. Similiter propositionis istius : Deitas est Verbum, sensus est : Deitas secundum se, & ratione sui præcisè Verbum est ; quod est etiam falsum, & sic de cæteris. Hinc quando Patres dicunt, divinitatem passam esse, incarnatam esse, mortuam esse, loquuntur in sensu identico, & nil aliud volunt, quàm suppositum, quod cum divinitate realiter idem est, passum, incarnatum, & mortuum esse per suam humanitatem.

III. Regula. De Christo, aut natura divina, etiam per nomen concretum expressa, prædicari non possunt partes sive essentielles, sive integrales humanitatis. Hinc dici non potest : Verbum est pes, Christus est anima, Deus est corpus. Ratio est, quia nomina partium non sunt nomina suppositi, nec habent pro recto suppositum, sed ipsas partes : unde in propositionibus factis, non est idem rectum subiecti & prædicati : ad veritatem autem omnis propositionis affirmativæ, requiritur, ut subiectum, & prædicatum idem rectum habeant.

IV. Regula. Concreta, quæ soli naturæ in abstracto, & non supposito ratione illius conveniunt, ut assumi, & esse puram creaturam, prædicari non possunt de supposito, aut de natura divina, etiam per nomen concretum expressa. Sic dici non potest : Christus est pura creatura, Deus est pura creatura, Christus est assumptus, Deus est assumptus. Pater.

V. Regula. Nomina concreta naturæ humanæ, & attributorum ejus, prædicari possunt de supposito, & natura divina in concreto, per verbum fieri, aut factum est esse ; non vicissim. Sic verè dicitur : Verbum factum est homo, Christus factus est homo, Deus factus est homo, Deus factus est mortalis, infirmus, &c. Ratio est, quia in his prædicationibus, solum significatur, rectum subiecti fuisse saltem prius natura aliquid per se subsistens, quàm adveniret ei obliquum prædicari, quod ei per prædicationem attribuitur : hoc autem verum est de recto subiecti propositionum factarum : nam rectum illud est suppositum Verbi.

Dixi, Non vicissim : nam propriè loquendo, dici non potest : Homo factus est Verbum, homo factus est Deus, homo factus est Christus, mortalis factus est Deus, &c. Falsum enim est, rectum subiecti in his propositionibus fuisse prius aliquid per se subsistens, quàm haberet id omne, quod ei attribuitur per prædicatum : nam in his propositionibus rectum subiecti, cum sit ipsummet suppositum Verbi, non prius fuit, quàm esset Verbum, Deus subsistens in natura divina, licet prius fuerit, quàm in natura humana subsisteret. Unde quando Patres aliqui dicunt : Homo factus est Deus, loquuntur impropriè, & per hunc improprium loquendi modum, nihil aliud volunt, quàm humanitatem hypostaticè unitam esse Deo, ita ut vi hujus unionis, suppositum, quod antea tantum erat Deus, jam sit Deus & homo.

VI. Regula. Concretum unius naturæ prædicari

non potest de alterius naturæ concreto, cum particula reduplicativa sumpto. Sic dici non potest : Deus, quia Deus, est homo ; hic homo, quia homo, Deus est. Ratio est, quia reduplicatio cadit saltem ex parte supra formale significatum subiecti, atque ita saltem significatur per reduplicationem, formale significatum subiecti rationem esse partialem cur prædicatum subiecto conveniat ; quod in factis prædicationibus falsum est : falsum enim est, quod humanitas sit causa etiam partialis tantum, cur Christus sit Deus ; & vicissim falsum est, quod divinitas sit causa etiam partialis tantum, cur Christus sit homo.

VII. denique Regula. Vitandæ sunt prædicationes illæ omnes, quæ unioni hypostaticæ repugnant. Item vitari debent ea omnia attributa, quæ vel important negationem suppositi divini, vel involvunt hypostasim creatam, & distinctionem personarum in Christo. Itaque dici non potest : Christus est purus Deus, Christus est pura creatura, hic homo est pura creatura, Christus est homo dominicus, divinus, Deifer adjectivè, Deus est humanus, Deus est humanatus nominaliter. Ratio est, quia hæc omnes prædicationes unioni hypostaticæ repugnant : nam prima negat, Christum esse hominem ; secunda & tertia negant esse Deum ; reliquæ important suppositorum distinctionem, ac multipliciter.

ARTICULUS III.

Utrum detur communicatio idiomatum in sensu Lutheranorum.

Sententia Lutheranorum est, idiomatum communicationem in eo positam esse, quod proprietates naturæ divinæ, ut omnipotentia, omniscientia, immensitas, seu omnipræsentia, & aliæ similes, realiter communicatæ sint humanitati Christi, ita ut veræ sint hæc propositiones : Humanitas Christi est omnipotens, omniscia, ubique præsens ; Christus etiam ut homo, est omnipotens, omniscius, ubique præsens. Sed contra hunc absurdissimum errorem, sit

R E S P O N S I O.

Non datur communicatio idiomatum in sensu Lutheranorum.

Nam 1. humanitas Christi non magis est omnipotens, & omnisciens per omnipotentiam & omniscientiam divinam, quàm est æterna, & independens per æternitatem, & independentiam divinam. Atqui humanitas Christi non est æterna, & independens per æternitatem, & independentiam divinam. Ergo, &c. Minor patet : nam humanitas Christi incepit esse in tempore, & à Deo, sicut & cætera creata, essentialiter dependet. Prob. maj. Nam omnipotentia & omniscientia divina non magis humanitati Christi communicatæ sunt, quàm æternitas, & independentia divina : æternitas enim, & independentia divina, non minùs humanitati Christi per hypostaticam unionem conjunctæ sunt, quàm omnipotentia & omniscientia divina. Ergo, &c.

2. Omnino repugnat humanitatem Christi ubique esse formaliter per immensitatem divinam : ad hoc enim, ut humanitas Christi ubique esset formaliter per immensitatem divinam, requireretur, ut per immensitatem illam, ut formam in se receptam, vel extenta esset infinite, vel saltem esset replicata in locis pluribus, & pluribus in infinitum. At humanitatem Christi per immensitatem divinam, ut formam in se receptam, formaliter extendi infinite, aut formaliter replicari in locis pluribus & pluribus in infinitum, evidenter repugnat. Præterea, constat ex Scripturis, Christum secundum humanitatem suam modò fuisse in uno loco, modò in alio ; modò in Judæa, modò in Galilæa, &c. Ergo constat ex Scripturis, quod Christus secundum humanitatem non fuerit ubique.

Obj. 1.

Obj. 1. Cum hareticis, varia Scripturæ loca. Dicitur Coloss. c. 2. *In ipso (Christo) inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter.* Et Matth. cap. 11. *Omnia mihi tradita sunt à Patre meo.* Et ejusdem cap. 28. vers. 18. *Data est mihi omnis potestas in cælo & in terra.* Et ibidem vers. 20. *Ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi.* Et ad Ephes. cap. 4. *Ascendit super omnes cælos, ut impleret omnia.* Resp. Ad primum locum, sensum esse, quod deitas habet in Christo non solum per gratiam, & mirabilem operum efficientiam, sed etiam per substantialem sui cum substantia corporea, seu carne humana, anima rationali animata, conjunctionem in Verbi persona, juxta illud Joannis cap. 1. *Verbum caro factum est.* Resp. ad 2. Christus in hoc loco dicit, se omnia à Patre per generationem æternam accepisse, atque ita se, qua Deus est, in nulla re Patri inferiorem esse. R. ad 3. Ibi Christus vel loquitur de se ipso secundum divinitatem, & tunc idem dicit, quod superiori loco; vel loquitur de se ipso secundum humanitatem, & tunc per potestatem omnem intelligit imperium, quod in omnes creaturas suam, & directionem, non per corporalem præsentiam. R. ad 5. Sensus Apostoli est, quod Christus secundum humanitatem suam, loca omnia, infima scilicet, media & suprema, non simul, sed successive impleverit sua præsentia, virtute, gloria, victoria, trium; in tertia conversando cum hominibus, post mortem ad inferos descendendo, & post resurrectionem suam ascendendo ad cælos, ubi secundum naturam assumptam quietus possidet summam illam regni dignitatem ac gloriam, quam supra creaturam omnem habet, proximus Deo: unde Apostolus de eo dicit: *Qui est ad dexteram Dei,* Rom. c. 8. & *Sedens ad dexteram majestatis in excelsis,* Heb. c. 1.

Obj. 2. Quando duæ res sunt inseparabiliter unitæ, tunc ubicumque una est, ibi alteram quoque esse necesse est. Sed humanitas Christi & persona Verbi sunt duo unita inseparabiliter, & persona Verbi est ubique. Ergo, &c. Resp. neg. maj. Universaliter sumptam. Nam ut duæ res sint inseparabiliter unitæ, necesse non est, ut ubicumque est una, ibi quoque sit & altera; sed sufficit, quod alicubi simul sint, & semper simul sint alicubi. Sic v. g. quando vivit homo, caput & anima sunt duo inseparabiliter unita, & tamen caput non est, ubicumque est anima: anima enim non solum est in capite, sed etiam in pede v. gratia in quo non est caput. Quia tamen simul sunt, & semper sunt alicubi, quando vivit homo, tandiu dicuntur, & sunt unita inseparabiliter. Verbum autem semper est alicubi cum humanitate sua, licet cum ea non sit ubicumque. Ergo, &c.

At inquit. Si humanitas Christi non est, ubicumque est Verbum, Verbum alicubi non est homo. R. neg. seq. Aliud enim est Verbum non esse alicubi, seu non esse ubique cum humanitate sua, & aliud, Verbum alicubi non esse hominem: nam hæc omnino diversa sunt, Verbum alicubi esse sine humanitate sua, & Verbum, alicubi existens, non esse hominem; nec unum ex alio inferri potest. Verbum alicubi est sine humanitate sua, quia Verbum est immensum secundum divinitatem; humanitas verò, Verbi, utpotè entitas finita & limitata, certo aliquo loco necessariò circumscribitur: at non idcirco dici potest Verbum ibi non esse hominem, ubi non est cum humanitate; sed solum potest dici, Verbum cum humanitate, qua homo est, non esse, ubicumque est.

At inquit. Hic homo Christus est ubique. Ergo & humanitas est ubique. Item, si humanitas Christi non est ubique; Verbum moveretur localiter, quando moveretur humanitas. Falsum consequens. Ergo, &c. Resp. ad 1. dist. Hic homo Christus est ubique secundum divinitatem, Conc. ant. Secundum humanitatem, Neg. ant. & consequentiam. Resp. ad 2. Verbum, quando movebatur humanitas, motum fuisse

Simonet Theol. Tom. II.

localiter, non secundum divinitatem, quæ est ubique, sed secundum humanitatem, quæ cum non sit ubique, successive transire potest de uno loco ad alium.

DISPUTATIO VI.

De necessitate & fine Incarnationis.

ARTICULUS PRIMUS.

Utrum necesse fuerit Deum incarnari.

Hic circa Incarnationem multa quærentur. 1. Quidem utrum necessaria fuerit necessitate physica, aut saltem morali extra omnem hypothesim. 2. Utrum saltem, supposito quod nulla necessitate necessaria fuerit extra omnem hypothesim, necessaria fuerit ex hypothesi creationis mundi, aut ex hypothesi peccati primi parentis, & naturæ lapsæ. 3. Denique, utrum saltem necessaria fuerit ex hypothesi condignæ satisfactionis, per hominem exhibendæ pro peccatis.

§. I.

Incarnatio non fuit absolute necessaria necessitate physica.

Prob. 1. Ex Apostolo Ephes. cap. 1. ubi de Deo dicit: *Operatur omnia secundum consilium voluntatis suæ.* Sed qui operatur secundum consilium voluntatis suæ, operatur absque omni antecedenti determinatione ad unum. Ergo Deus incarnationem operatus est absque antecedenti ad unum determinatione, adeoque incarnatio, saltem extra omnem hypothesim, necessaria non fuit necessitate physica. 2. Ratione: quia libertas ad extra est perfectio maxima, & quidem simpliciter simplex, qua proinde Deus carere non potest. Ergo repugnat Deum antecederet determinatum physicè ad aliquod opus ad extra. Ergo, &c.

Confirmatur. Quia Deus est supremus rerum omnium Dominus. Ergo potest pro arbitrio de rebus omnibus disponere, eas scilicet producendo, vel non producendo, sicut & productas conservando, vel destruendo. Ergo, &c. Præterea, Deus est ab intrinseco perfectissimè beatus, sibi quæ sufficiens sumus. Ergo cum nulla re, quæ sit extra ipsum, indigeat, aut indigere possit, non est unde antecederet determinatus sit physicè ad producendum aliquod opus ad extra, quantamcumque excellentiam opus illud habere supponatur.

Obj. Deus habet infinitam inclinationem ad incarnationem. Ergo liber non est ad negationem illius: nam quod major est inclinatio ad aliquid, eò minor est libertas ad oppositum, adeoque ubi infinita est inclinatio ad aliquid, ibi nulla esse potest ad ejus oppositum libertas. Ergo, &c.

Resp. neg. ant. Nam inclinatio illa, quam Deus dicitur habere ad incarnationem, est simplex complacentia. At Deus finitè tantum sibi complacet in possibilitate incarnationis: nam actus ille necessariò commensuratur bonitati incarnationis, quæ infinita non est, sed simpliciter finita, quamvis in superiori ordine, ad quem nulla alia res creata pertingere potest.

At inquit. Actus ille, quo Deus sibi in bonitate incarnationis possibili complacuit, est infinitus. R. actum illum esse reverà infinitum, 1. entitativè, cum sit ipse Deus tali modo se habens ad objectum aliquod. 2. Etiam in ratione complacentiæ, si realiter sumitur, & ut est à parte rei; quia sic sumptus, attingit possibilia omnia propter eorum bonitatem: Deus enim in omnibus possibilibus propter eorum bonitatem

Kk 2 tatem